

**ESPÈCIES D'AUS NIDIFICANTS
PRIORITÀRIES A L'EMPORDÀ.
2006**

**Comitè Avifaunístic Empordanès, 2006.
Informe I**

Ollé, À., Alvarez-Cros, C., Burgas, A., Capalleras, E., Feliu, P., Martí-Aledo, J., Montràs, T.

ESPÈCIES D'AUS NIDIFICANTS PRIORITÀRIES A L'EMPORDÀ. CAE. 2006

CAE. Llista 2006.

ESTATUS DE NIDIFICANTS EN PERILL, REGRESSIÓ O DESCONEGUTS A L'EMPORDÀ.

	C.0	C.1	C.2	C.3	C.4	Tendencia.
<i>Anas strepera</i>				25 p.		—
<i>Anas querquedula</i>	X					
<i>Anas clypeata</i>	X					
<i>Podiceps cristatus</i>				2-4 p.		—
<i>Hydrobates pelagicus (P.A.)</i>					X	
<i>Phalacrocorax aristotelis</i>				41 p.		↑
<i>Botaurus stellaris</i>		1-5 m.				—
<i>Ixobrychus minutus</i>			<30 p.			↓
<i>Ardeola ralloides</i>		2 p.				—
<i>Egretta garzetta</i>				32 p.		—
<i>Ardea purpurea</i>				34-56 p.		—
<i>Milvus migrans</i>				4 p.		↑
<i>Pernis apivorus</i>					1-10 p.	
<i>Circus aeruginosus</i>				6-16 p.		—
<i>Circus pygargus</i>		4 p.				↓
<i>Aquila chrysaetos</i>				1-2 t.		—
<i>Hieraaetus pennatus (P.A.)</i>					x	
<i>Hieraaetus fasciatus</i>				4 p.		—
<i>Falco subbuteo</i>					X	
<i>Porphyrio porphyrio</i>			25 p.			↓
<i>Charadrius alexandrinus</i>			<25 p.			↓
<i>Vanellus vanellus</i>		1-4 p.				
<i>Columba oenas</i>	X					
<i>Caprimulgus ruficollis (P.A.)</i>					X	
<i>Coracias garrulus</i>				>25 p.		↑
<i>Dryocopus martius</i>					1-5 p.	↑
<i>Calandrella brachydactyla</i>			<30 m.			↓
<i>Anthus trivialis (P.A.)</i>					X	
<i>Phoenicurus phoenicurus (P.A.)</i>					X	
<i>Oenanthe leucura</i>	X					
<i>Locustella luscinioides</i>		0-3 p.				↓
<i>Acrocephalus melanopogon</i>			15 p.			—
<i>Regulus regulus (P.A.)</i>					X	
<i>Panurus biarmicus</i>	X					
<i>Lanius minor</i>	X					
<i>Serinus citrinella (P.A.)</i>					X	
<i>Coccothraustes coccothraus.</i>					X	
<i>Emberiza schoeniclus</i>	X					

C0. Extingit com a nidificant a l'Empordà.

C1. En perill crític a l'Empordà.

C2. En perill o proper a l'amenaça a l'Empordà.

C.3 Poblacions molt escasses i localitzades, però amb tendència estable o en augment.

C4. Estatus desconegut, però probablement escasses i localitzades.

Anas strepera strepera. C.3.

25p AE Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: 70.000-120.000 parelles (BirdLife Internacional/EBCC 2000)

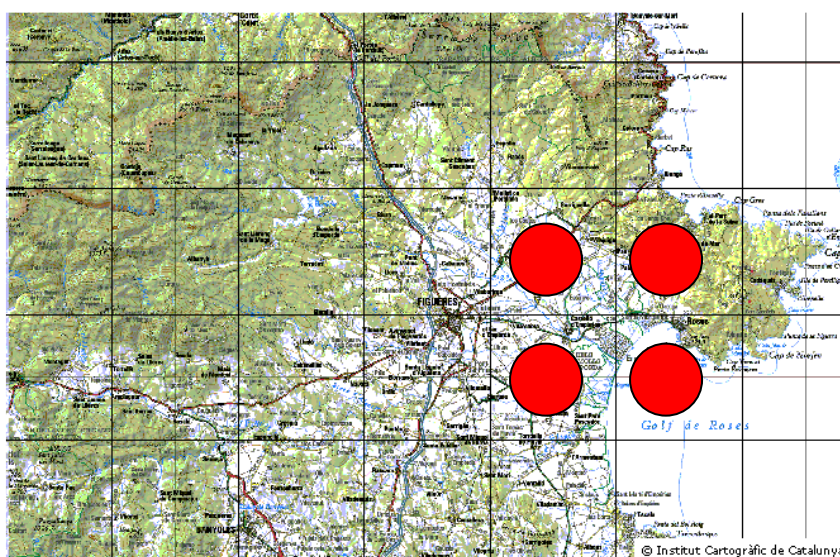
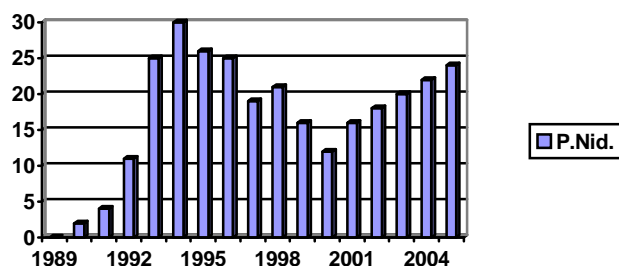
Població reproductora espanyola: 2.511-3.872 parelles (Herrero *in* Martí & del Moral 2003)

Població reproductora catalana: 350 al delta de l'Ebre i +/-25 als Aiguamolls (J.Martí com. pers.).

Les màximes densitats de l'espècie en època de nidificació al delta de l'Ebre, es donen a prop de llacunes de poca fondària en pradells submergits i amb vegetació litoral densa, mínimament enlairada de l'aigua (Muntaner *et al.* 1984).

Les principals amenaces a l'Empordà, son la contaminació orgànica de les aigües, la caça i sobretot episodis seguits de botulisme, ja que donada la petita població als aiguamolls, un brot fort o anys seguits de botulisme, podrien deixar la població més reduïda de l'actual.

Així doncs, a l'Empordà trobem parelles nidificants només als Aiguamolls de l'Empordà,, on a principis del 90 començà a criar de forma regular i en augment, establintant-se sobre les 25 parelles.

Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

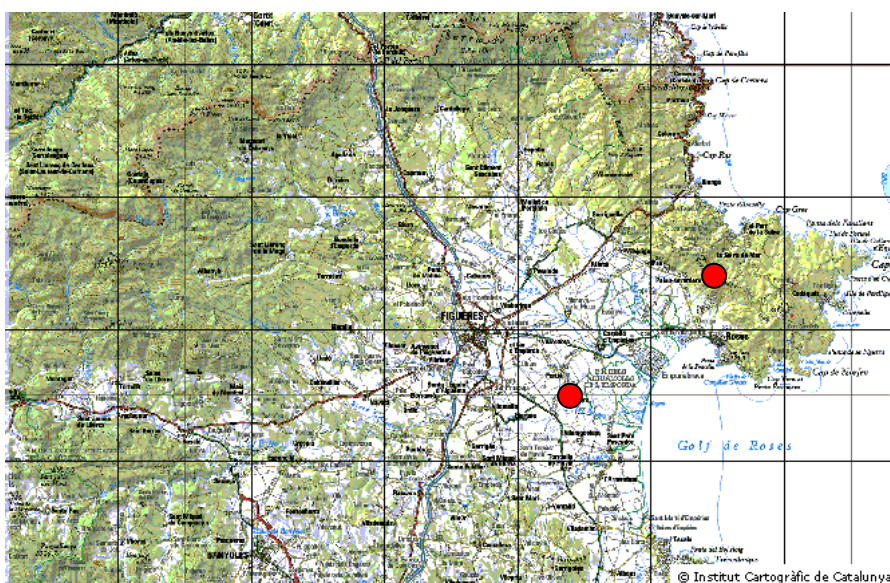
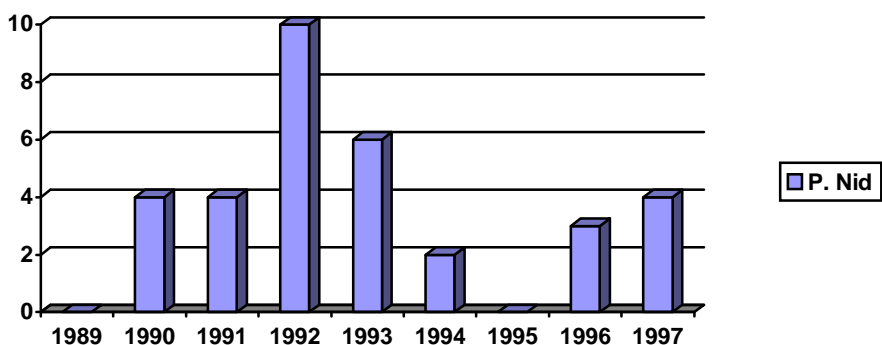
***Anas querquedula* (monotípica). C.0.**

Extint Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Entre 650.000 i 1.100.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 13 localitats de cria entre el 1980 i 1993 (Díaz *et al.* 1996.).

Població reproductora catalana: Entre 1 i 3 parelles al delta de l'Ebre en els últims anys. Als Aiguamolls de l'Empordà, on a principis del 90 mantenia una petita població estable, sembla haver-se extingit finalment com a reproductor i solament observant-se alguns anys exemplars estiuejants. Cal remarcar però, que algunes dades, pel que en número de parelles es refereix, podria estar sobredimensionada en alguns anys, donat que aquest exemplars estiuejants es comptabilitzaven com a reproductors. L'últim any de reproducció segura va ser el 1997 amb 3-4 parelles.

■ Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

Anas clypeata (monotípica). C.0.

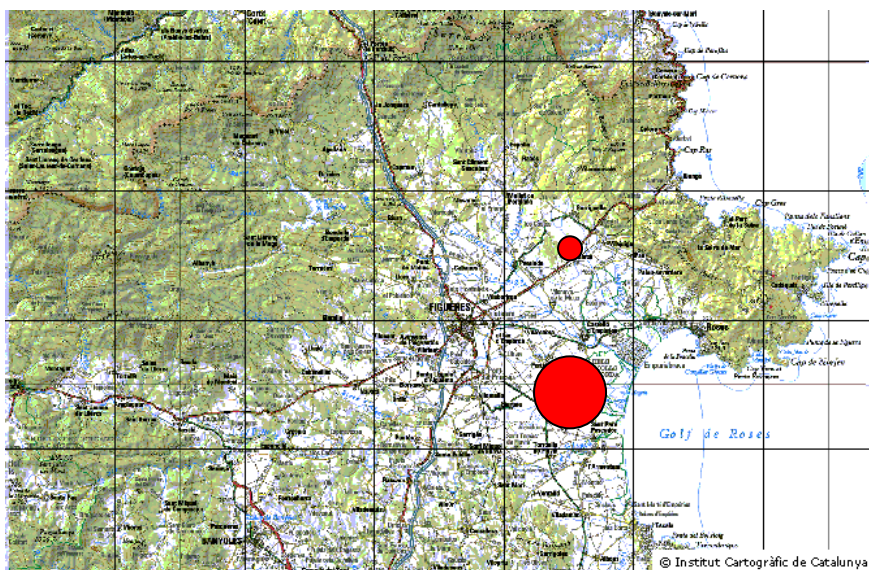
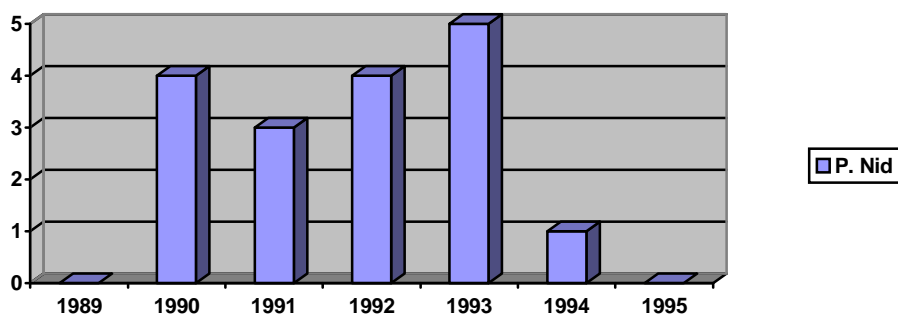
Extint Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: 100.000-150.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: No superen les 215 parelles (Corbacho *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: 10-15 parelles, quatre de les quals pertanyen als Aiguamolls de l'Empordà. Aquestes quatre o cinc parelles detectades entre l'any 1990 i 1993 corresponen a un episodi en el qual com passa en d'altres anàtids podrien correspondre en alguns casos a exemplars estiuiejants. De totes maneres l'últim indici de reproducció de tan sols una parella, es produir l'any 1994.

Pel fet que fa mes de deu anys d'aquest indicis, l'espècie es considera extingida a l'Empordà.

 Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

***Podiceps cristatus cristatus*. C.3.**

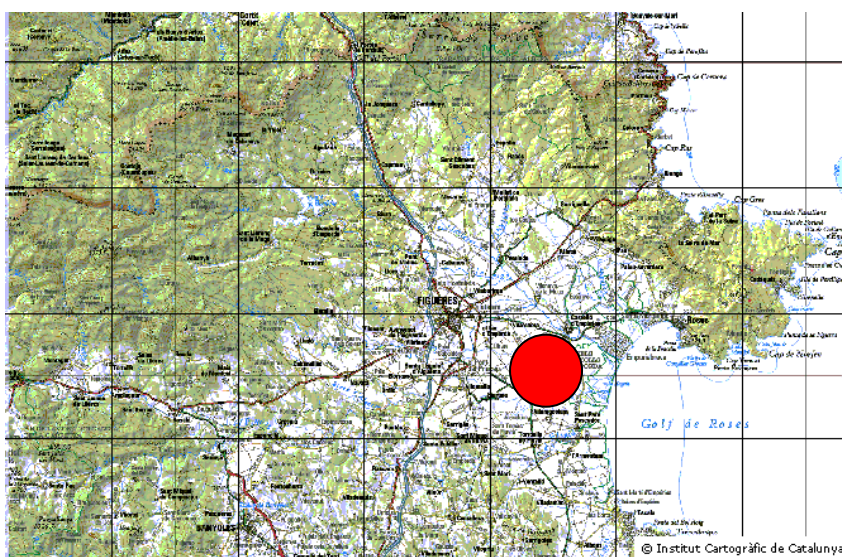
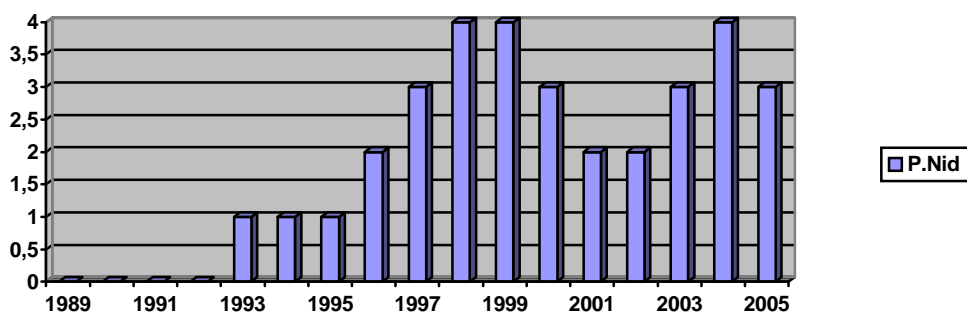
2-4p AE Valoració de seguiment ** (Quedarien alguns indrets amb presència estival on no es comprova la nidificació).

Població reproductora europea: En 320.000-1.300.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre les 2.300 i 3.400 parelles (Llimona *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Xifrada amb 130-166 parelles està dividida en dos grans sectors, el delta de l'Ebre (80-100p.) i les comarques de Lleida (47-62p.). Així que, a part d'aquests dos nuclis els aiguamolls amb 3 parelles seria l'altre sector. Al delta del Llobregat, amb la nova llacuna de Cal Tet, podria esdevenir alguna nova zona de cria habitual.

En increment moderat a Catalunya pel que fa a les àrees de nidificació, però poc significatiu al número de parelles reproductores. A l'Empordà només el trobem criant als Aiguamolls de l'Empordà, encara que podria estar present de forma irregular en d'altres indrets adequats.

Atles del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

***Phalacrocorax aristotelis desmarestii*. C.3.**

2p AE/ 39p BE Valoració de seguiment ***

Població reproductora mundial: Més de 10.000 parelles (Muntaner *in* Madroño *et al.* en premsa),

Població reproductora espanyola: El litoral mediterrani ibèric es calculen unes 1390 parelles.

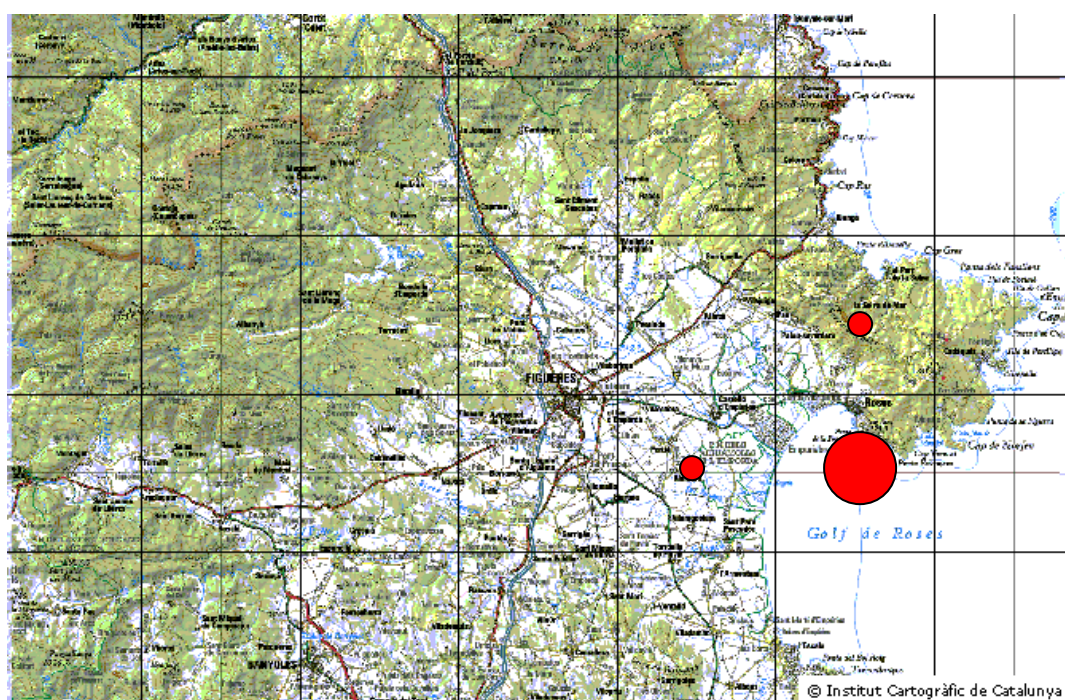
Població reproductora catalana: D'ençà de l'atles de nidificants de Catalunya 1999-2002, la població catalana ha sofert un augment dels seus efectius reproductors. Així a l'Empordà trobem un total de 41 parelles reproductores l'any 2006 (R. Gutiérrez; com. pers.).

Botaurus stellaris stellaris. C.1.

1-5m AE Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: En 20.000-44.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: es valora en 25 mascles territorials, existint als Aiguamolls alt empordanesos la única localitat segura de cria a l'Empordà. Aquest any 2006, amb seguiment especial del bitó, s'ha detectat un total de 1-5 mascles territorials, bàsicament a l'estany de Palau.

■ Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

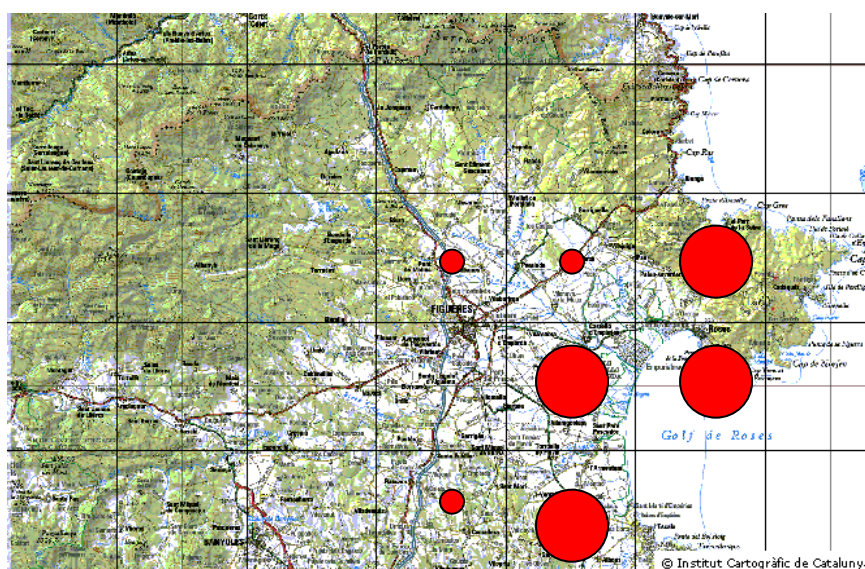
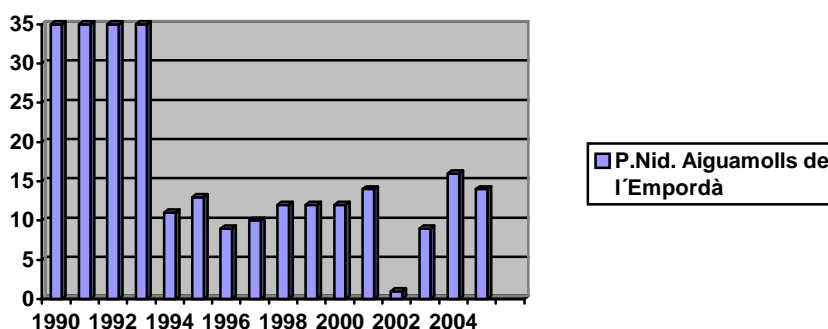
***Ixobrychus minutus minutus*. C.2.**

<30p AE/ mín 2p BE Valoració de seguiment * (S'hauria de contabilitzar amb molt més detall la població del Baix Empordà).

Població reproductora europea: Entre 37.000 i 110.000 parelles, la meitat d'elles concentrades entre Rússia i Romania (BirdLife International EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Població no censada, però amb estimacions sobre les 2.000 parelles (Aransay & Díaz-Caballero *in* Martí & del Moral 2003). En anys favorables aquesta estimació pot ser superior.

Població reproductora catalana: Segons un sistema específic de cens, de fiabilitat notable la població del delta se situa sobre les 533-902 parelles per a l'any 1992. Aquí s'han de sumar les parelles del delta del Llobregat i les dels Aiguamolls, <30 p. (J. Martí; com. pers.). En total s'estima per a Catalunya una població superior a les 1.000 parelles. La població del Baix Empordà només tenim constància de 2 parelles a les basses d'En Coll, però és probable que es reproduïxi en d'altres zones com en punts del Ter o basses i recs de la comarca.

Atles del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

***Ardeola ralloides* . C.1.**

4p BE Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Amb grans variacions anuals, de 14.000-24.000 parelles (+ 80% entre Rússia, Turquia i Romania) (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Entre 850 i 1.100 parelles (Pérez-Aranda et al. *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Pròxima a les 700 parelles (674, l'any 2002 al delta de l'Ebre). A l'Empordà, l'única localitat de cria és a la colònia d'ardeids de les Medes, amb 4 parelles reproductores.

***Egretta garzetta garzetta*. C.3.**

32p BE. Valoració de seguiment ***

Població reproductora europea: Unes 61.000-72.000 parelles, on els nuclis principals es concentren a Itàlia, França i Espanya (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: 10.400 parelles (Garrido *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Al voltant de les 1.760 parelles, amb 1.684 al delta de l'Ebre l'any 2002, 32 parelles a les Medes (Pedrocchi *et al.* 2002 a),, 10-15 parelles a Utxesa (Estrada *in* Martínez-Vilalta 2002, arxius ICO), i al voltant de les 10-20 parelles a la colònia del Segre-Cinca (J. Estrada).

La població del Baix Empordà sembla estable al voltant de les 30-50 parelles.

Ardea purpurea purpurea. C.3.

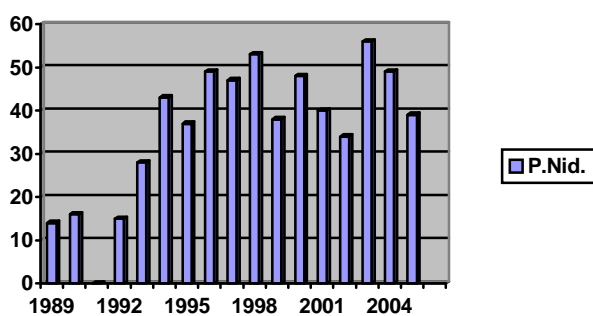
34-56p AE Avaluació de seguiment ***

Població reproductora europea: 50.000-100.000 parelles, principalment a Rússia (BirdLife International/EBCC 2000).

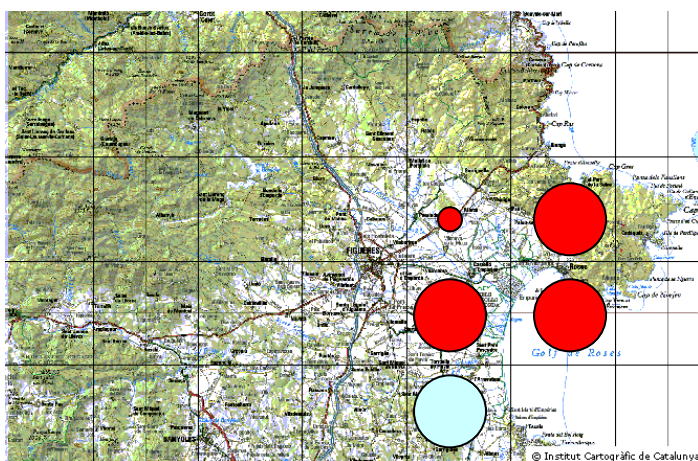
Població reproductora espanyola: Població al voltant de les 2.000 parelles (Giménez-Ripoll & Aguirre *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: En el període de preparació de l'Atlas la població se situa en les 600-700 parelles.

La tercera colònia en importància és la dels Aiguamolls de l'Empordà, que varia de 34 a 56 parelles, tenint ara per ara dos nuclis, la Massona (10p.) i l'estany de Palau. Aquest darrer, caldrà observar quin procés segueix en el seu principal nucli, ja que s'ha vist alterat l'hàbitat a l'agost del 2006. Aquest nucli alberga ara per ara el 5% de la població catalana i el 1,5% de la població espanyola.

L'any 1991 l'espècie no es va censar.

Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

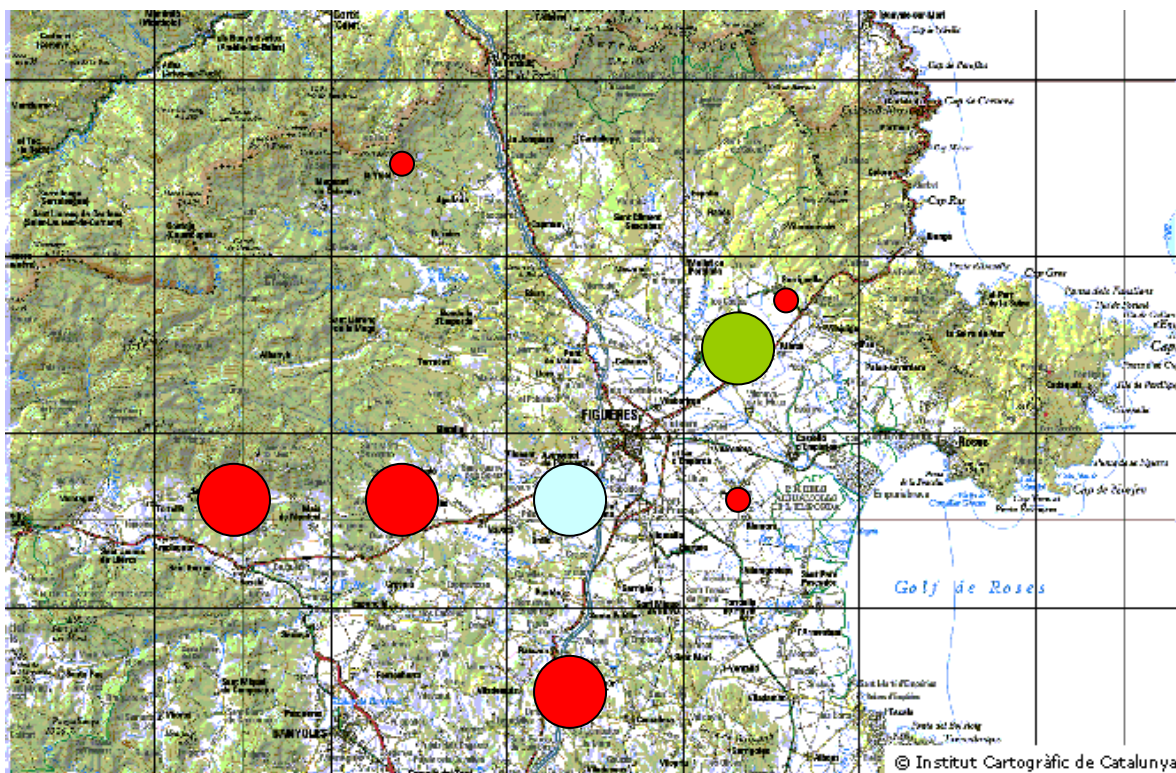
Milvus migrans migrans. C.3.

+/-15p AE **Avaluació de seguiment ** (Donat el suposat increment d'aquesta rapinyaire, no se sap amb exactitud les parcelles que formen els diferents nuclis reproductors).**

Població reproductora europea: Abundant amb 72.000-98.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: S'estima en 8.000-9.000 parelles (Blanco & Viñuela in Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Entre 80 i 100 parelles. Un dels nuclis de l'Alt Empordà es troba entre Vilanova de la Muga i Marzà on s'han trobat fins a 4 parelles (E. Capalleras; com. pers.). Un altre nucli es donaria al límit amb les comarques del Pla de l'Estany, sense que aquesta, en principi, sigui superior a les 5 parelles (P. Feliu; com. pers.). Al Baix Empordà podria ser reproductor vora Verges, ja que fa anys hi havia indicis de cria (J. Martí; com. pers.).

■ Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

■ Observacions o confirmacions realitzades posteriors a l'atles.

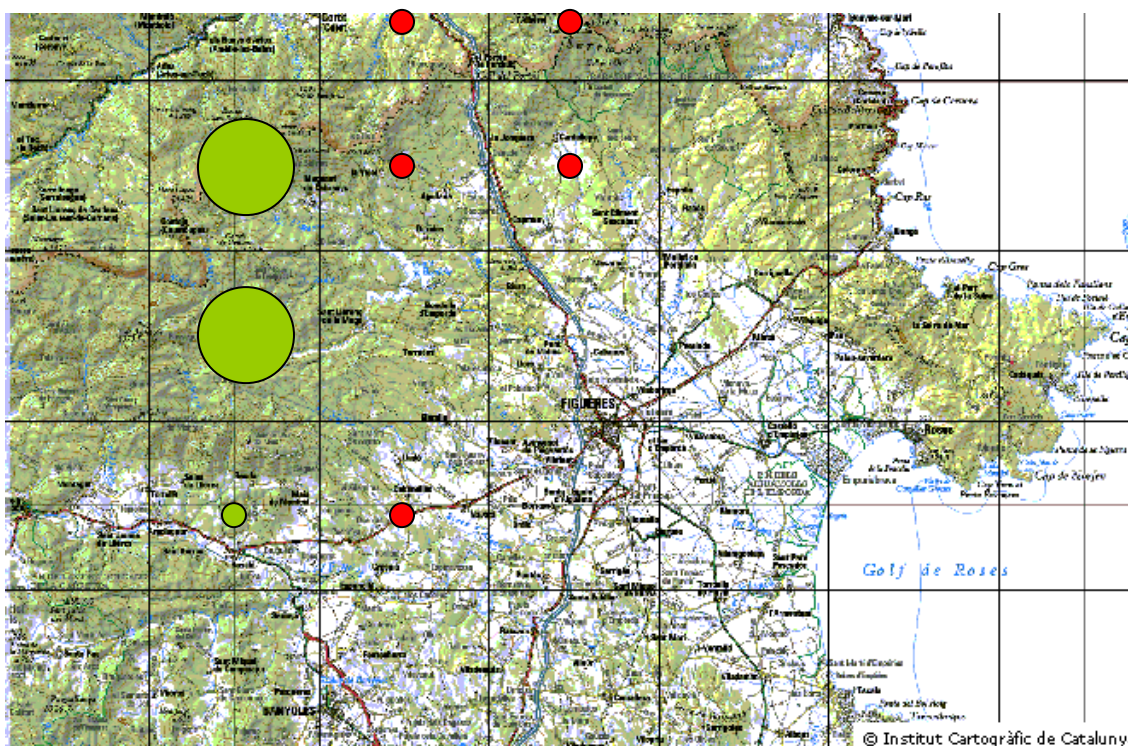
Pernis apivorus. C.4.

1-10p AE Avaluació de seguiment * (Determinar amb més exactitud el nombre de territoris tant a Salines-Bassegoda com a l'Albera).

Població reproductora espanyola: S'estima una població d'unes 1.000 parelles (F. De Juana; 1989).

Població reproductora catalana: En l'atles dels nidificants de Catalunya la xifra es dona en 100-170 parelles.

Cal començar de zero a l'Empordà amb aquesta espècie, ja que hi ha molts símptomes evidents d'una població reproductora prou important, almenys en el sector Salines-Bassegoda, arribant a poder superar les 10 parelles només en aquest indret. La situació a l'Albera, es marcaria per la presència de l'espècie sobretot a la cara nord (part francesa), tal i com evidencien els ornitòlegs de l'indret veí (A. Burgas; com. pers.), donant l'espècie com a nidificant comú. Un millor coneixement d'aquest nidificant tardà, ens podria revelar una població inclús d'unes 20 parelles o més, només a l'Alt Empordà.

■ Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

■ Observacions o confirmacions realitzades posteriors a l'atles..

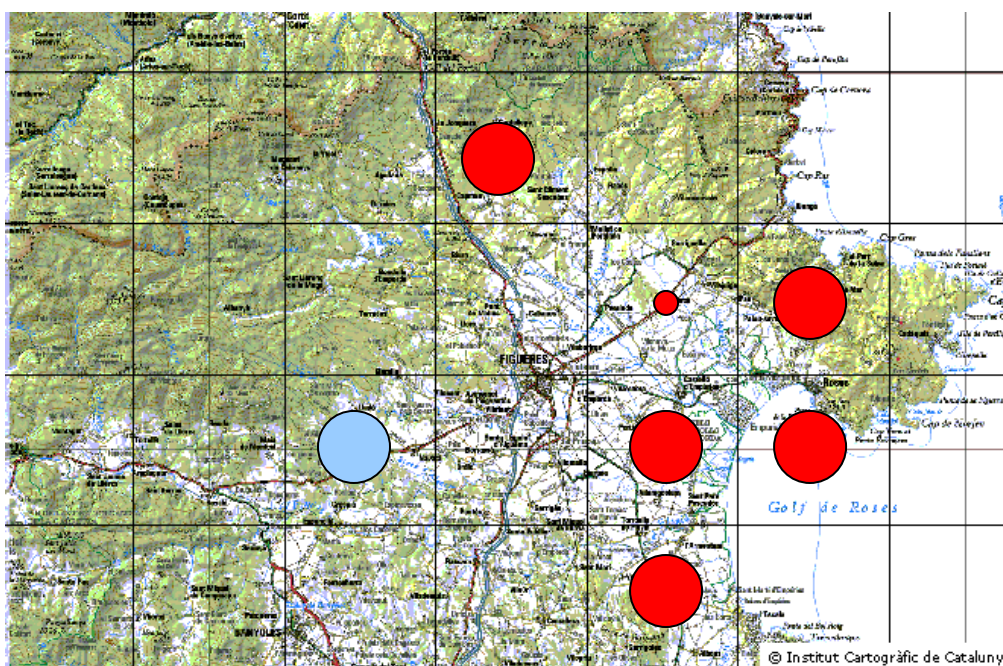
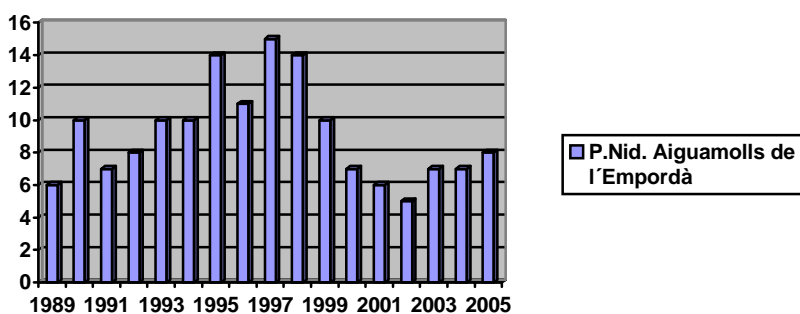
Circus aeruginosus aeruginosus. C.3.

6-16p AE Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Xifrada en 52.000-82.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Una població de 817-851 parelles (Jubete *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: L'any 2002 es va censar en 41 parelles.

■ Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

Circus pygargus. C.1.

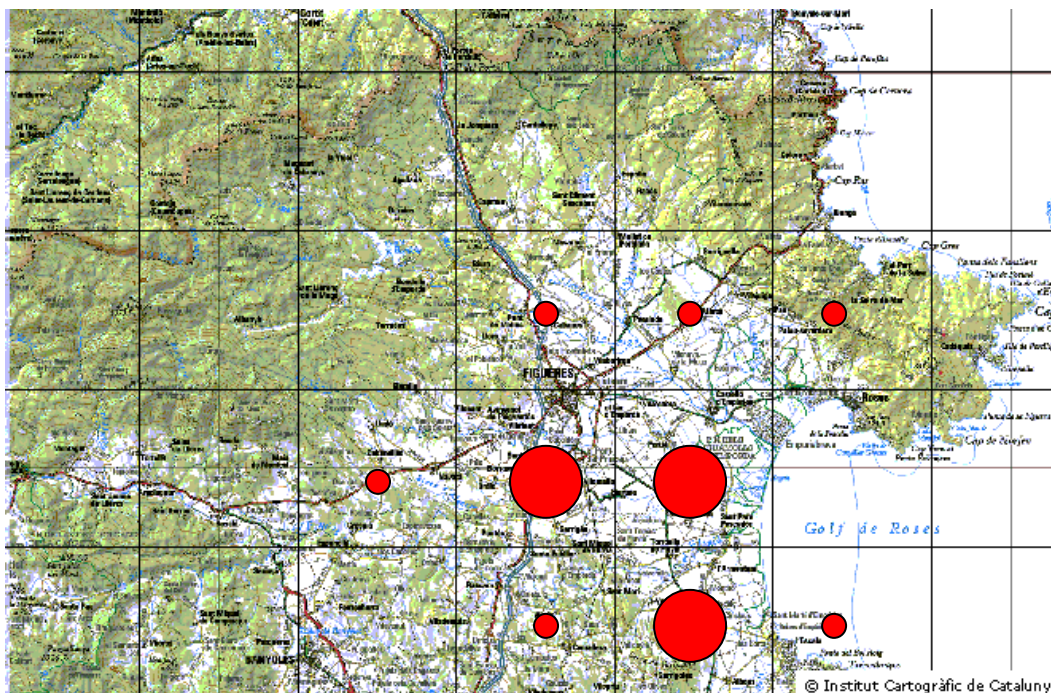
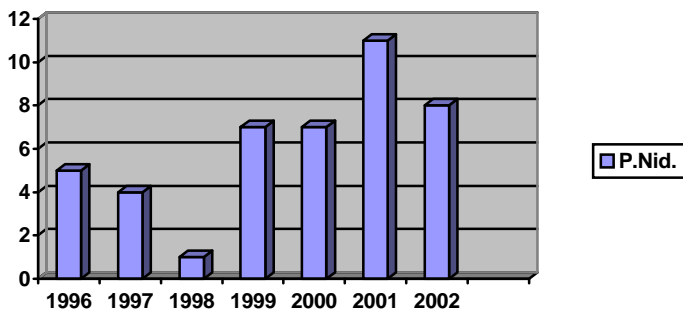
4p AE Avaluació de seguiment ***

Població reproductora europea: 30.000-46.00 parelles (BirdLife International/EBCC2000).

Població reproductora espanyola: Aproximant-se a les 5.000 parelles (García & Arroyo in Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: L'any 2002 es va donar per al territori un total de 70 parelles (7 per a l'Empordà).

Tot i les fluctuacions en els darrers anys, sembla probable que la davallada en el nombre de parelles fa que l'espècie estigui al límit de la seva extinció a l'Empordà, i més, quan ja ha desaparegut el sector reproductor del Montgrí.

Atles del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

Aquila chrysaetos homeyeri/chrysaetos. C.3.

2t AE Avaluació de seguiment**

Població reproductora espanyola: Estimada en 1.277-1.294 parelles (Arroyo *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Actualment s'estima en 92-102 parelles.

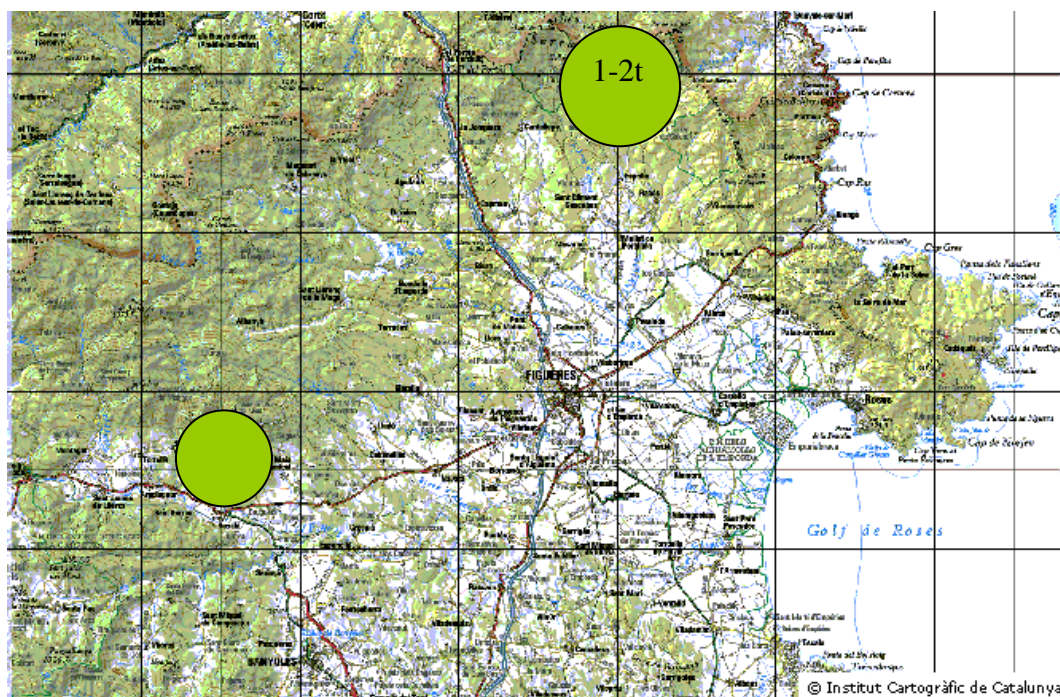
Sabem d'una parella segura a l'Albera DH90, DG99 i EH00, composta per una femella adulta i un mascle subadult (4-5 anys), que podrien mantenir 4 nius, un dels qual se situaria a la vessant francesa del massís. Ara fa uns anys (mínim 4) que no s'ubica l'exactitud del niu i ni tan sols és segur que hagin criat durant aquests anys, possiblement per l'edat del mascle.

L'altre territori, el trobem a la zona del Bassegoda, conegut per guardes forestals ara ja fa temps. En aquest indret és probable que alguna parella de la comarca veïna de la Garrotxa també s'instal·li o mantingui algun niu esporàdicament.

Una tercera parella la trobaríem de nou a l'Albera, però aquesta, està formada per mascle i femella subadults i no tenen territori clar, observant-se des del Portús fins coll de Banyuls.

Altres zones potencials serien les Salines DG79 quadrícula DG68, vora el Comanegre, però les observacions d'individus segurament són els mateixos que els del Bassegoda.

L'Empordà acull a més, individus juvenils i subadults desaparellats, que busquen a l'àrea zones òptimes per alimentar-se i en ocasions territoris on poder-se instal·lar.

 Territoris dins l'àmbit d'estudi (CAE; 2006).

Hieraaetus fasciatus fasciatus. C.3.

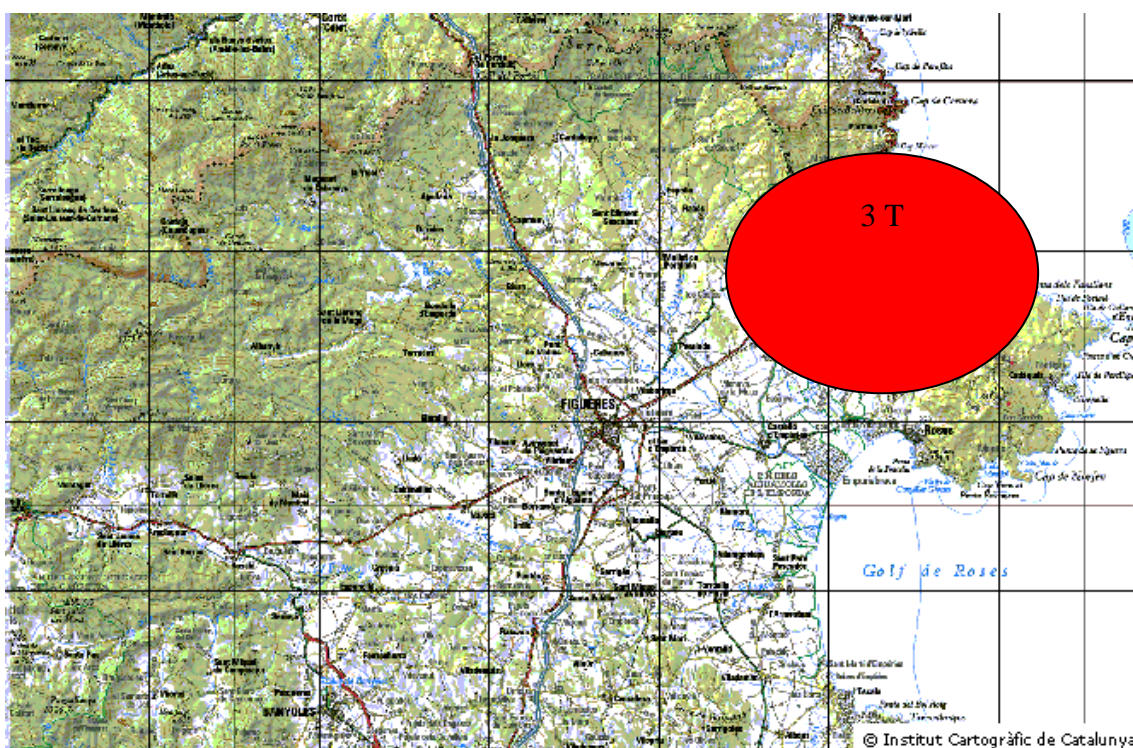
3t AE / 1t BE Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Unes 860-1.100 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 670-713 parelles (Real in Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Actualment 66 territoris a tot el Principat (6-7% de la població europea).

Com ja es sabut, la població d'aquesta rapinyaire mediterrània a casa nostra, és una de les més importants d'Europa. La realització d'un seguiment especial (ja sigui per part de personal de la Generalitat o particulars) s'hauria de conèixer pel CAE.

Nota: Faltaria el territori del Montgrí.

***Falco subbuteo subbuteo* C.4.**

?p Avaluació de seguiment*

Població reproductora catalana: Xifra entre 300 i 500 parelles per a Catalunya.

Tot i que patir una tendència clarament positiva, a l'Empordà no es demostra, ja que la majoria de parelles instal·lades, ho realitzen en àrees poc prospectades. Està clar que l'espècie és relativament comuna quan hi ha presència de cornella *Corvus corone*, ja que aprofita els nius d'aquesta espècie. Tot i que l'atles exposa la cria de *subbuteo* excepcional en nius de còrvids en penya-segats, la veritat és que no ho es tant; així que al Bages i Osona (A. Ollé; com. pers.), a la Garrotxa (G. de Jesús; com. pers.) o inclús a l'Alt Empordà (E. Capalleras; com. pers.), hi han casos documentats. Especialment a la Garrotxa, on hi ha un recent seguiment i marcatge de l'espècie, aquest fet és potser més normal que la cria en arbres a la plana. Almenys a Osona, ocupa nius de *Corvus corax* que no han estat utilitzats en l'any en curs, sempre començant l'incubació, just després d'acabar de fer-ho el corb (allà al mig-juny) (A.Ollé; com. pers.).

Seria convenient que a l'època apropiada, es controlessin els nius de *Corvus corax*, almenys en àrees com Salines-Bassegoda, Albera i punts occidentals del Cap de Creus.

A la plana, tampoc sembla haver-hi aquest increment de l'Atles, almenys per a l'Alt Empordà. Tot i això el total de la població empordanesa, tot i estar lluny de poder xifrar-la, es podria estar movent sobre un màxim de 20 parelles.

***Porphyrio porphyrio porphyrio*. C.2.**

25p AE 2pBE Avaluació de seguiment***

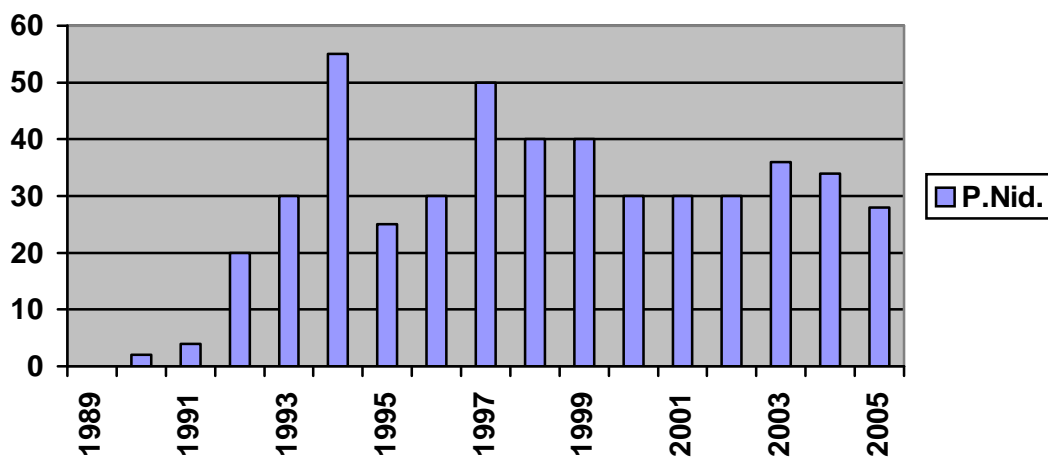
Població reproductora europea: Estimada en 3.800-5.500 parelles (BirdLife International/EBCC 2000). Aquestes xifres semblen àmpliament superades, ja que les darreres estimacions ibèriques parlen de mes parelles.

Població reproductora espanyola: 6.400-6.700 parelles (Molina-Villarino *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: No inferior a les 533 parelles.

Després de la reintroducció als Aiguamolls a principis dels 90 i d'una adaptació al medi molt bona, sembla que l'estabilitat definitiva no sembla ser tan favorable com era d'esperar, ja que mica en mica els seus efectius s'han vist cada cop, minvar mes. Els aspectes d'aquesta regressió cal buscar-les en la dessecació i salinització de Vilaüt, i el Tec. Aquests indrets mantienien un mínim d'aigua a la primavera, suficients per a la cria de la polla blava. Ara per ara, malgrat la seva gestió insuficient no són zones aptes per a l'espècie en època de cria. Cal ser prudents, per això, alhora de valorar la població, ja que l'estany de Palau i Aiguacalera el cens és molt difícil de valorar i les xifres podrien estar infravalorades.

Per altra banda, les dues parelles instal·lades al golf de serra de Pals (Barriocanal; com. pers.) podrien ser un nucli dispersiu prou important per a la futura expansió d'algunes parelles al Baix Empordà, sempre i quan arribin exemplars d'altres indrets pròxims com l'Alt Empordà o Mallorca.

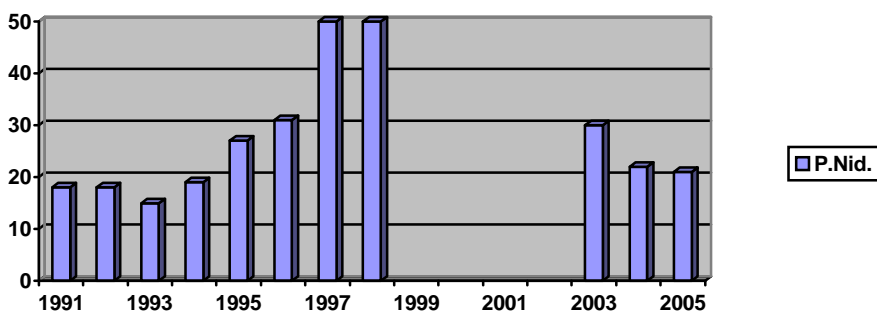
Charadrius alexandrinus alexandrinus. C.2.

<25p AE 6-8p BE Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Estimada en 23.000-41.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

Població reproductora catalana: 1.650-1.850 parelles.

Tot i la problemàtica en el mètode de cens emprat a finals del 90, tot indica un fort descens en la població dels Aiguamolls de l'Empordà. Així nuclis com la Rubina o la platja de Can Comes, estan a hores d'ara al límit de desaparèixer. Actualment el sector de la gola del Fluvià (amb unes 9 parelles) sembla ser el sector més ben conservat. Tot i això, la no gestió de l'espècie fa que hi hagi incidències molt greus per tal de que la població continuï minvant.

Nota: Anys 1999-2002 no censat.

***Vanellus vanellus*. C.1.**

3-4p AE Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Estimada en 2.800.000-4.000.000 d'individus (Wetlands International, 2002).

Població reproductora espanyola: Residual, avaluant-se en 1.600 parelles (Pérez-Aranda & Matute *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Censada en 6-7 parelles per a l'any 2006, 3-4 de les quals pertanyen als arrossars de Riumors i les 3 restants a l'estany d'Ivars d'Urgell.

Diferents indicis de reproducció als aiguamolls es donen amb l'observació d'una parella amb polls volanders al Cortalet l'any 1990 (E. Streich), una parella que va perdre la posta per una pujada de nivell d'aigua a l'estany dels Roncaires l'any 1993 (J. Martí), i una altra parella fent *display* als arrossars de Riumors el 2003 i que presumiblement va perdre la posta (J. Martí), i fins enguany on s'han detectat 3-4 parelles amb polls volanders als arrossars de Riumors (J. Martí i A. Ollé).

***Columba oenas*. C.0.**

Extingit. Valoració de seguiment*

A l'Atlas nidificant de Catalunya 1983, l'espècie es considera com a segura a 6 quadrícules de l'Alt Empordà, 4 de les quals pertanyen al sector Salines-Bassegoda. En aquest sector, actualment no es detecta cap indicatiu ni de reproducció i ni tan sols de presència a l'època de cria. En aquesta mateixa època, a la comarca veïna del Ripollès i la Garrotxa, aquesta última, molt similar en hàbitat, la presència es limita a reproductor probable, obtenint en l'atles actual cap quadrícula de nidificació segura. Per tant, arribem un altre cop a la conclusió, que aquest indicatiu de l'antic atlas nidificant, és origen d'una simple extrapolació que s'ha realitzat mitjançant l'hàbitat.

L'únic nucli que tenim evidències segures de la seva reproducció, és en una pedrera de la població d'Albons, on fa uns anys no superaven les 5 parelles nidificants (J. Martí; com. pers.).

***Coracias garrulus garrulus* C.3.**

>25p AE Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Entre les 29.000 i les 180.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora espanyola: Estimada en 4.000-10.000 parelles, encara que una estima recent rebaixaria el límit inferior d'aquesta xifra a poc més de 2.000 parelles (Folch & Avilés *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Entre les 110 i les 150 parelles nidificants (Folch 1996).

La població més important es troba dins els límits del parc natural dels Aiguamolls, avaluada en 18 parelles (A. Burgas, 2006). Tot i l'èxit en l'increment del nombre de parelles, gràcies a la col·locació de caixes niu, la veritat és que el gaig blau pateix una baixa productivitat i pot patir problemes de consanguinitat a curt o mig termini (A. Burgas; com. pers.).

La resta de territoris se situen entre la plana i els sectors termeners de les serres de l'Albera. Aquest sector no disposa d'un cens exhaustiu, cosa que caldria millorar.

Comentar també, la desaparició de l'espècie al Baix Empordà.

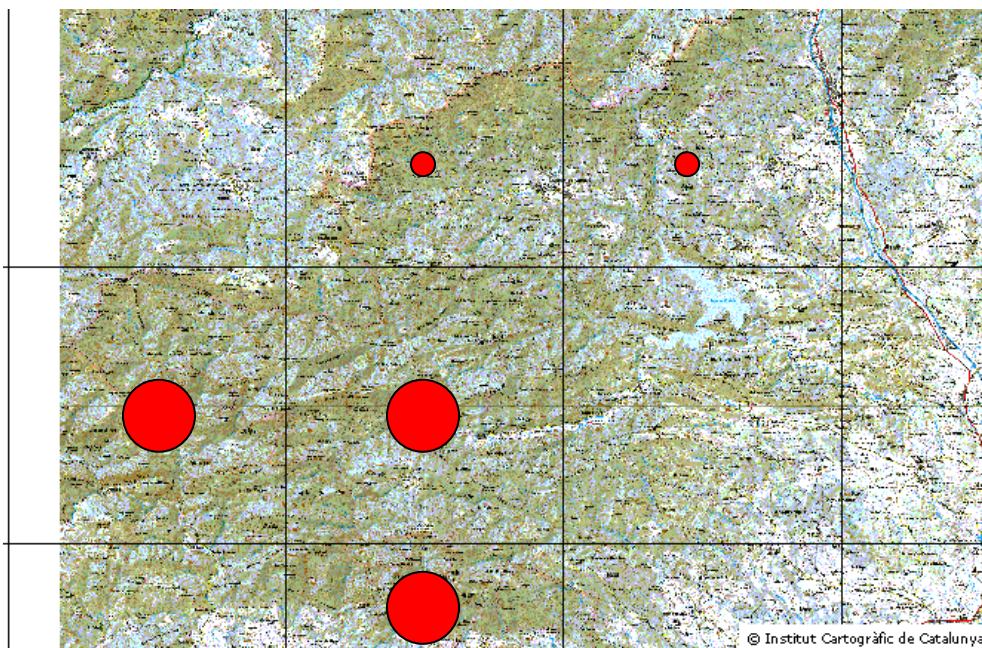
***Dryocopus martius martius.* C.4.**

1-5p AE Avaluació de seguiment**

Població reproductora catalana: Avaluada en 150-500 parelles, representat un 15-35% de la població ibèrica, estimades entre les 1.011 i les 1.402 (Simal-Ajo & Herrero-Calva in Martí & del Moral 2003).

Recentment detectat com a nidificant a la comarca, cosa que ja deu succeir d'ençà uns anys, tal i com ha passat a d'altres comarques, Osona, Vallès Oriental i Bages. Fora de l'època de nidificació, es detecten força exemplars dispersius per territoris més amplis, coincidint entre els mesos d'octubre a febrer, desapareixent posteriorment, tal i com passa al Bages (A. Ollé, M. Llobet i T. Mampel; com. pers.).

En el mes de juny del 2006, coincidint amb un seguiment al sector Bassegoda-Mare de Déu del Mont, es detecten fins a 3 territoris de l'espècie, els quals no dubten a contestar el reclam de manera molt territorial. Fora d'aquests indicis, les altres observacions es poden atribuir a moviments post-reproductors o hivernals. L'expansió de l'espècie fora dels Pirineus, fa que mica en mica., aquests exemplars es quedin a reproduir-se en indrets menys elevats, sempre i quan, trobin abundància d'arbres morts i de certes magnituds, tals com el Bassegoda i possiblement a les Salines i l'Albera, sempre coincidint en masses forestals a certa alçada en les cares nord.

Mapa del Salines Bassegoda DG79, DG89, DG68, DG78, DG77.

Calandrella brachydactyla brachydactyla. C.2.

<30mascles AE Avaluació de seguiment**

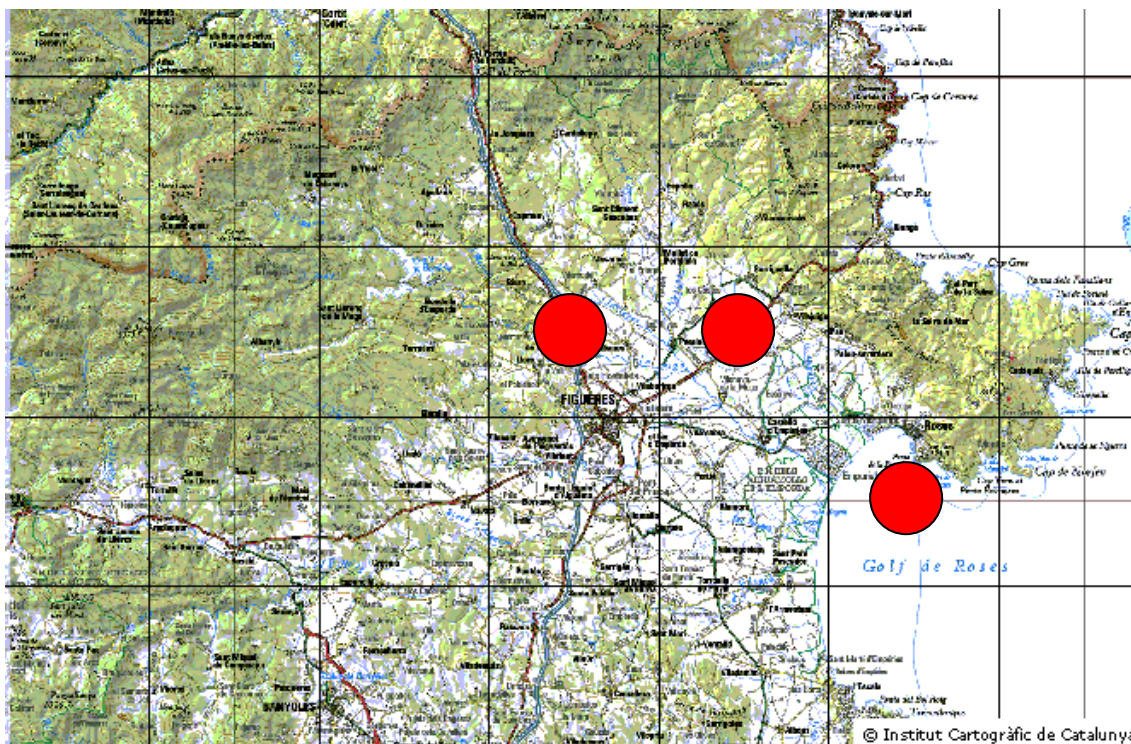
Població reproductora catalana: S'estima una població entre 680 i 1.080 parelles, que representa menys del 0,1% de la població espanyola, i encara una proporció molt menor de l'europea segons BirdLife International/EBCC 2000.

En regressió alarmant a Catalunya (16.000-22.000 parelles estimada entre el 1994 i 1995) i a Espanya on ha patit una disminució del 30% durant la darrera dècada (de Juana & Suárez *in* Martí & del Moral 2003).

L'única població controlada en els darrers anys, pertany a dos nuclis que ja de per si eren molt reduïts, amb un primer al pla de les Gates, on hi criaven 10 parelles fa uns anys i actualment 1 l'any 2006 (P. Feliu; com. pers.). L'altra nucli amb 3-4 parelles es localitzava a la Rubina, on actualment ja no hi crien (J. Martí; com. pers.).

El sector principal, comprèn 3 nuclis; el primer a Mollet de Peralada amb >10 mascles, el segon a Mas Hortús amb >5 mascles i un tercer a Delfià amb un mínim de 1 mascle (A.Ollé; com. pers.). Un altre mascle es va detectar ja l'any 2005 i 2006 entre Pedret i Vilajuïga (A. Burgas i A. Ollé & P. Serrano; com. pers.)

Tot i això, no es tracta d'un cens exhaustiu, sinó d'una aproximació. Està previst un seguiment molt més acurat, amb selecció d'hàbitats per a l'any 2007, per tal de saber amb exactitud quina tendència segueix l'únic nucli empordanès i tercer de Catalunya.

■ Atlas dels ocells nidificants a Catalunya 1999-2002.

Oenanthe leucura leucura. C. 0.

Extingit. Avaluació de seguiment**

Població reproductora espanyola: Estimada entre les 4.000-15.000 parelles (BirdLife/International/EBCC 2000).

Població reproductora catalana: En 401-631 parelles.

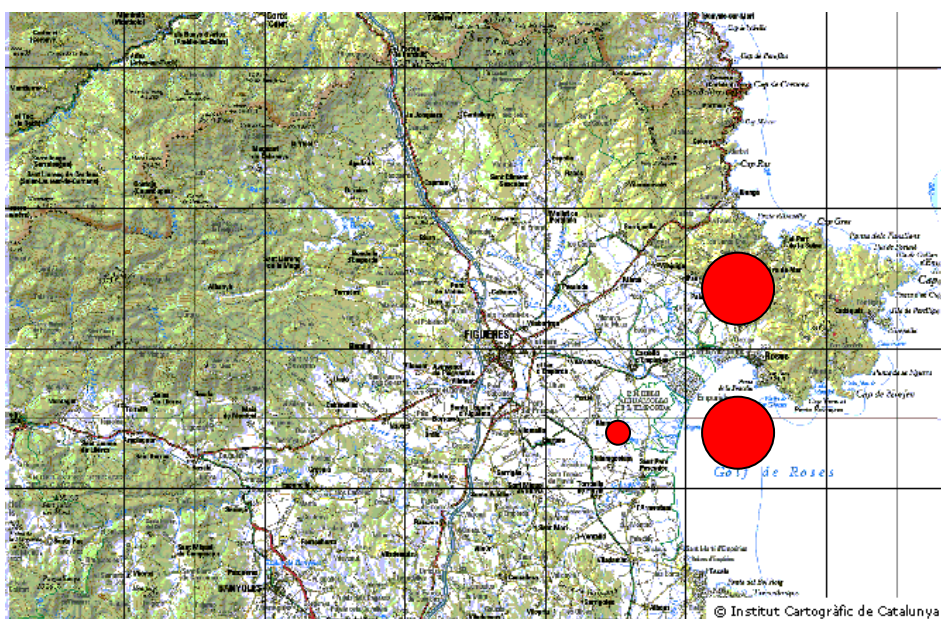
El 1999 es va detectar la darrera parella nidificant , però la cria va fracassar. Des d'aleshores, s'han observat alguns exemplars cada any i només en una ocasió dos individus junts al mes de juny de 2000, a la zona on havien intentat criar el 1999. Des d'aleshores, només cites aïllades (Feliu & García 2001, Feliu & García 2002).

Locustella luscinioides luscinioides. C.1.

0-3p AE Avaluació de seguiment***

Població reproductora catalana: es podria calcular en 400-800 parelles en un cens majoritari realitzat el 1995. El valor actual podria ser molt menor en cas de confirmar-se les tendències negatives de l'espècie.

L'estany de Palau, com a únic lloc de cria a l'Empordà, l'any 2006 es localitzà un sol mascle marcant territori. Desafortunadament el mal criteri en la sega del canyís, adoptat pel parc natural, deixa en evidència la gestió d'aquesta àrea. Així doncs, una de les espècies més emblemàtiques cara a la conservació, desaparegué com a territorial enguany.

■ Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

Acrocephalus melanopogon melanopogon. C.2.

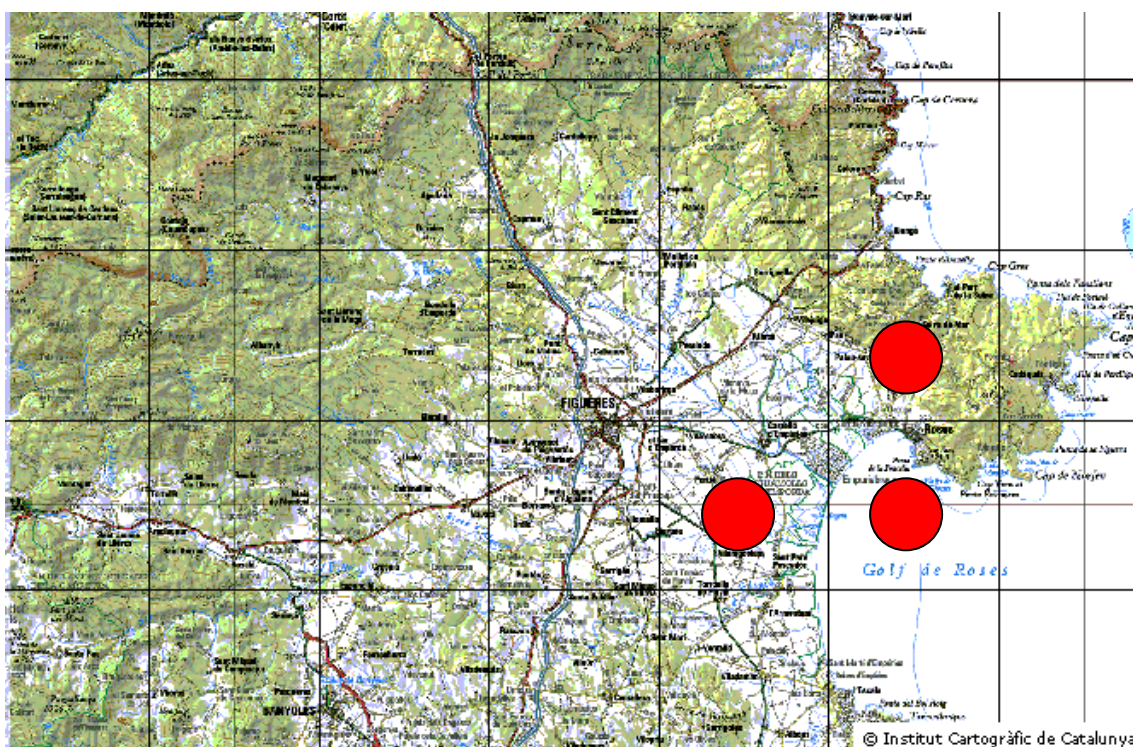
15p AE Avaluació de seguiment***

Població reproductora espanyola: Poc més de 1.500 parelles (Castany & López *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Entre 100-140 parelles.

La població dels Aiguamolls, és la segona en importància a Catalunya, després de la del Delta de l'Ebre (100-122 parelles el 1995). Antigament reproductor al baix Ter i a la desembocadura de la Tordera.

El nombre de parelles als Aiguamolls oscil·la molt entre anys, estimant-se una mitja de 15 parelles (J. Martí; com. pers.). Les principals zones de nidificació es centren a l'estany de Palau i del Tec, encara que varien depenent del nivell hídric. A l'igual que el boscarler comú, la sega del canyís de Palau, haurà malmès algun niu, ja que s'escoltaven individus cantant abans de tallar el canyís.

■ Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

Panurus biarmicus biarmicus. C.0.

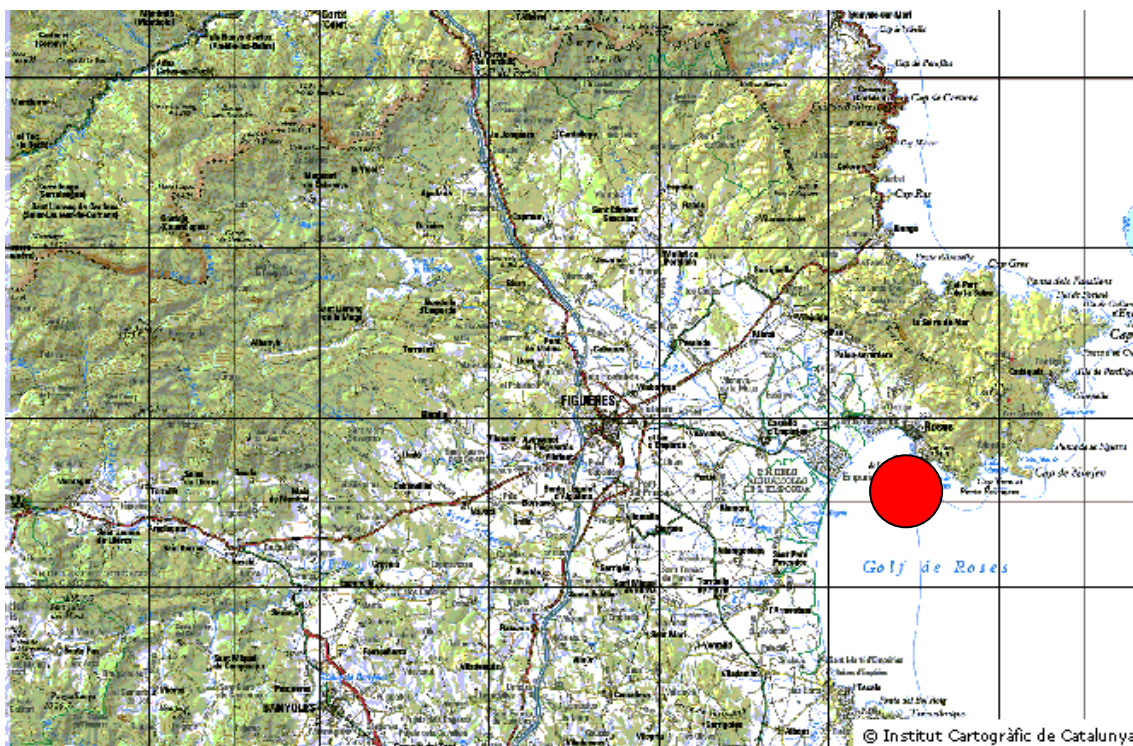
Extint Valoració de seguiment***

Població reproductora espanyola: Avaluada en 650-1.100 parelles (López & Monrós *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Un màxim de 5 parelles.

Tot i que a l'Atlas dels ocells nidificants de Catalunya, l'espècie encara es considera nidificant als Aiguamolls, la veritat és que sembla que ja no ho faci. Així el CAE, ho ratifica, basant-se en la no detecció d'individus durant la reproducció.

Considerada com a espècie irruptiva, caldrà esperar en tot cas, noves fluctuacions en el futur.

■ Atlas del ocells nidificants de Catalunya 1999-2002.

***Lanius minor*. C.0.**

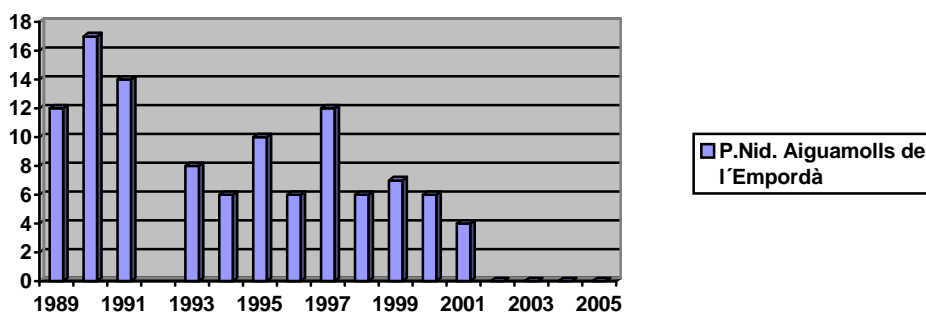
Extintit Avaluació de seguiment***

Població reproductora europea: Estimada en 77.000-320.000 parelles, amb el 95% a països de l'est (Tomialojc *in* Tucker & Heath, 1994).

Població reproductora espanyola: Entre 21 i 24 parelles (Giralt 2002; Albero & Rivas, 2003).

Població reproductora catalana: 19 parelles (Giralt, 2002).

A finals dels 80 es coneixien entre 15-20 parelles a l'Empordà, i a la dècada del 90 es constata la desaparició al Baix Empordà i la fragmentació del nucli de l'interior de l'Alt Empordà. (Streich & Sargatal 1996). El procés continua fins a l'extinció de l'Alt Empordà el 2002 (Giralt 2002).

L'any 1992 no es va censar.

Coccothraustes coccothraustes coccothraustes. C.4.

Mín. 1p AE Avaluació de seguiment*

Població reproductora europea: Al voltant de les 1.280.000 parelles (BirdLife International/EBCC 2000).

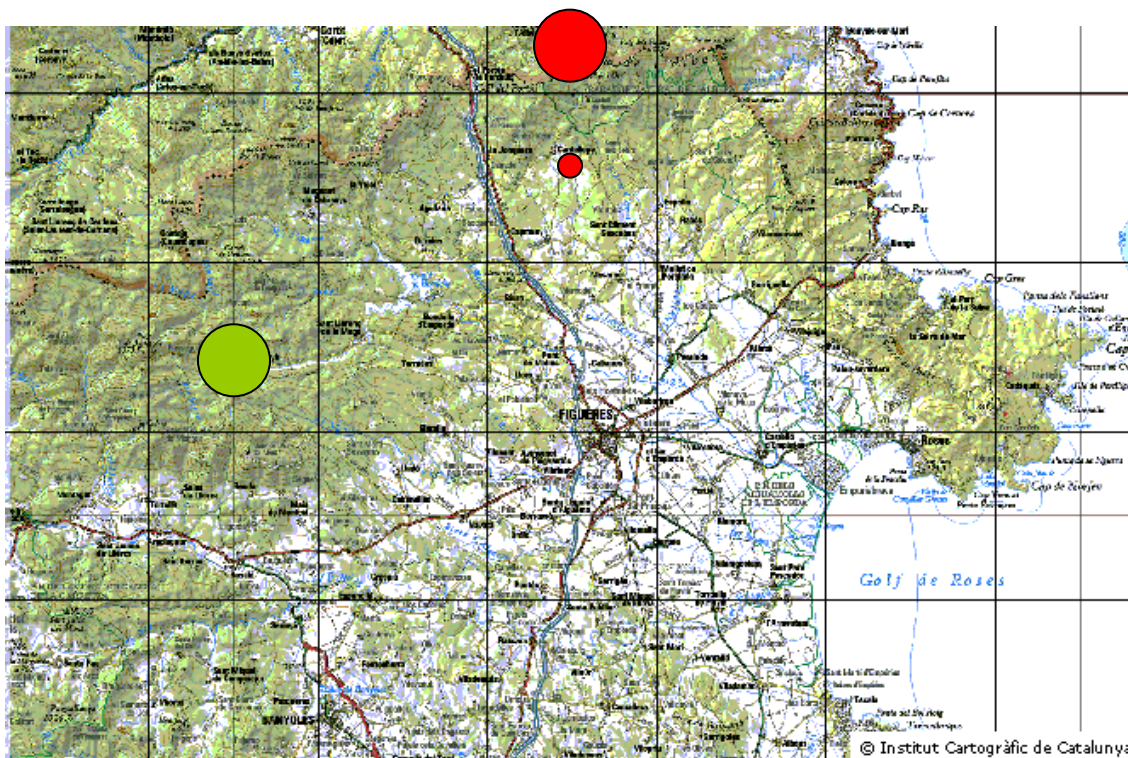
Població reproductora espanyola: Un mínim de 4.500 parelles (Senar & Borràs *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: Entre les 49-104 parelles.

Dos nuclis principals i quasi únics a Catalunya, la Garrotxa i el Vallès Oriental-Maresme. El nucli de la Garrotxa connecta físicament i políticament amb les quadrícules del Bassegoda, i és en aquesta on s'ha trobat com a nidificant segur DG78 (A. Ollé i Jorge, 2006). L'indret, concretament a la masia de la Figa, és una vall fluvial del Bassegoda, amb predomini de coníferes. La masia de la Figa, poc habitada, manté uns petits camps amb caducifolis dispersos, que arriben fins al riu.

Es molt probable que en el futur es localitzin en aquest indret o altres de pròxims alguna parella mes.

En l'Atlas nidificant 1999-2002, esmenten la nidificació en dos quadrícules de l'Albera, una d'elles com a segura. No sabem de l'indret on s'han detectat.

■ Observacions o confirmacions realitzades posterior a l'Atlas nidificant 1999-2002.

***Emberiza schoeniclus witherbyi*. C.0.**

Extingit Avaluació de seguiment***

Població reproductora espanyola: Al voltant de les 200 parelles (Atienza & Copete Borràs *in* Martí & del Moral 2003).

Població reproductora catalana: S'estima en 70-130 parelles.

Considerada per alguns un endemisme espanyol (Byers *et al.* 1995), ha desaparegut com a nidificant a l'Empordà, on ja era considerada molt ocasional o rara (Sargatal & del Hoyo 1989) i on es considera Extingit des de mitjans dels anys 80 (J. Martí).

Actualment existeix una citació d'un exemplar capturat per anellament durant la migració (S. Sales; com. pers.), que queda pendent per homologar pel CAE. Possiblement es tracti d'exemplars que alguns autors assenyalen a la població de les zones humides del sud-oest francès (Cramp & Perrins 1994).

Bibliografia de referència

Díaz, M., Asensio, B., Tellería, J.L., 1996. *Aves Ibéricas I. No Paseriformes*. J.M. Reyero Editor, Madrid.

Estrada, J., Pedrocchi, V., Brotons, L. & Herrando, S. (eds.) 2004. *Atles dels ocells nidificants de Catalunya 1999-2002*. Institut CATALA d'Ornitologia (ICO)/Lynx Edicions, Barcelona.

Jordi Clavell i Corbera, 2002. *Catàleg dels ocells dels Països Catalans*. Lynx Edicions, Barcelona.

Lars Svensson, 1998. *Guía para la Identificación de los Passeriformes Europeos*. Sociedad Española de Ornitología, Madrid.

Muntaner, J., Ferrer, X. & Martínez-Vilalta, A. 1984. *Atles dels ocells nidificants de Catalunya i Andorra*. Ed. Ketres, Barcelona.